

18XX

Doel: rijkste in privé-vermogen

Spelverloop:

1ste AANDELENRONDE (fiche op Share Dealing plaatsen)

- 1 aandeel kopen of passen met je eigen geld
- beginnen met LNWR, dan GWR, GER,...
- eerst directie-aandeel kopen, dan de gewone 10% aandelen
- einde: als iedereen opeenvolgend past
- speler links van laatste koper krijgt fiche "Priority Deal Card"
- alle verkochte PR-spw in bedrijf stellen
- BG-spw met min. 60% verkochte aandelen ook in bedrijf stellen

BEDRIJFSRONDE (fiche op 1, 2 of 3)

- alle eigenaren van PR-spw krijgen privé-inkomsten
- dan de BG-spw (van hoge naar lage beurswaarde)
- Hoe?
 - A. leggen 2 gele spoortegels en/of vervangen van max. 1 spoortegel (vanaf fase 2 en 3)
 - B. BG-spw: bouwen station
 - C. locs laten rijden
 - D. opbrengst rit ontvangen BG-spw: beurskoers aanpassen
 - E. locs kopen gevolgen nieuwe locs toepassen

Verder spelverloop:

AANDELENRONDE:

- speler met "Priority Deal Card" begint
- elke speler mag telkens 1 aandeel kopen en elk gewenst aantal certificaten verkopen of passen.
- als iedereen opeenvolgend past, eindigt de aandelenronde

BEDRIJFSRONDE:

- 1 ronde in fase 1
- 2 ronden in fase 2 (= eerste 3-lok is gekocht)
- 3 ronden in fase 3 (= eerste 5-lok is gekocht)

Einde:

- als bank geen geld meer heeft, stopt het spel na de laatste bedrijfsronde
- of als een aandeel de hoogst mogelijke waarde heeft bereikt en dit na de beurt van dat bedrijf
- privé-vermogen = eigen contant geld + marktwaarde aandelen + ev. waarde PR-spw

Enkele details van het spel

IN BEDRIJF STELLEN

BG-spw:

- zodra min. 60% van de aandelen gekocht zijn
- directeur krijgt alle fiches- 1 fiche op landkaart (= thuisstation) (zie tabel 2)
- 1 fiche op afkorting van beurstabel- directeur krijgt Company Credits van alle 10 aandelen

AADELEN KOPEN

• *van de Bank:*

- 1) uit startpakket: de 4 private bedrijven (van goedkoop naar duur)
- 2) BG-spw in volgorde: van duur naar goedkoop

- eerst directeursaandeel, dan het volgende bedrijf: zodra alle aandelen van vorige verkocht
- bij 60% verkoop: bedrijf operationeel!

• *van de Bankpool* (= verzamelplaats van verkochte spelersaandelen):

- prijs = beurswaarde op dat ogenblik (tenzij nog niet beursgenoteerde aandelen)
- geld naar de bank

• *opmerkingen:*

- aandelenlimiet niet overschrijden (zie tabel)
- ook private spoorwegen tellen mee
- directeursaandeel = 1 stuk
- je mag eenzelfde aandeel niet aankopen en gelijk weer verkopen

AADELEN VERKOPEN

- prijs PR-spw = 30£ minder dan aankoopprijs
- prijs BG-spw = koers voor de verkoop
- NIET als:
 - je tijdens deze ronde aandelen van dat bedrijf gekocht hebt
 - geen directie-aandeel verkopen (uitz. directiewissel of failliet)

DIRECTEURSWISSEL

- zodra iemand meer aandelen bezit van een bedrijf als de directeur van het ogenblik
- ruil directeursaandeel voor twee gewone (van 10%)
- oppassen dat je niet boven je aandelenlimiet gaat (tabel 3)
- een directeursaandeel kan verkocht worden aan de Bankpool
- maar dit kan er niet aangekocht worden (enkel bij wissel om te ruilen)

AANDELENLIMIET

- 2 spelers: 24
- 3 spelers: 16
- 4 spelers: 12
- 5 spelers: 10

Opm.

- aandelen die onder de 50£ zakken tellen niet meer mee voor die limiet
- aandelen die onder de 5£ zakken veroorzaken een faillissement

De acties tijdens een bedrijfsronde wat nader verklaard

A. SPOORTEGELS

PLAATSEN: 2 per beurt (met max. 1 vervanging vanaf fase 2)

waar

- op zeshoeken
- gele op de niet bebouwde vakken (beige)
- groene op gele vanaf fase 2
- bruine op groene vanaf fase 3 type
- open land: tegels zonder station
- dorp (•): spoor met 1 dwarsbalk (=station)
- 2 dorpen (••): sporen met 2 dwarsbalken
- stad (O): spoor met groot station

hoe

- verlenging eigen netwerk vanuit basisstation
- mag niet naar zee of naar donker groen vak
- mag wel naar aansluitbare spelborden (uitbreidingen)
- op bruin als er een spoorverbinding ontstaat
- een tegel moet met minstens 1 zijde correct aangrenzen
- witte namen zijn gereserveerd voor bepaalde bedrijven kosten
- bergen 100£ en rivieren 40£
- met bedrijfsgeld betalen voor het bouwen

VERVANGEN (opwaarderen): slechts één per beurt!

- geel wordt groen (fase 2)
- groen wordt bruin (fase 3) (ook de reeds gedrukte groene)
- bestaande spoorlijnen en type respecteren
- sommige groene (# 52) passen slechts op bepaalde plaatsen
- vervangen tegels zijn opnieuw beschikbaar
- overzichtsblad maakt veel duidelijk

B. STATIONS BOUWEN

DOEL

- op elke gebruikte route moet een eigen stationsfiche liggen
- als een stad volledig met stations bebouwd is, mogen enkel de spelers die er een station hebben door rijden
- andere spelers mogen er wel beginnen of eindigen

KOST

- eerste thuisstation is gratis
- tweede kost 40£, alle volgende 100£
- de bedrijfskas betaalt

opmerkingen:

- bouwen op grote witte cirkels (dus nooit op kleine stations)
- 1 station per bedrijfsronde (het eventuele thuisstation niet meegerekend)
- 1 station per maatschappij per speelveld
- er moet een open verbinding zijn naar een ander eigen station (lengte onbepaald)

C. LOCS LATEN RIJDEN

- elke trein mag 1 keer per bedrijfsronde rijden
- route moet beginnen en eindigen in een groot station en bevat minstens een eigen station (herkenbaar aan eigen fiche)
- bereik = getal op loco-kaart = max. aantal mogelijke te bezoeken stations
- je mag geen stations op de kaart overslaan (bewust vergeten mee te tellen...)
- twee "2" treinen mogen samen rijden als één type "3" trein
- opmerkingen:
 - nooit twee keer dezelfde stad aandoen
 - dubbelsteden mogen dubbel aangedaan worden
 - route mag starten of eindigen op zeshoeken bezet door andere stationsfiches
 - route mag niet door zo'n geblokkeerd gebied gaan
 - route mag niet twee keer over zelfde stuk spoor
 - elke loc rijdt een aparte unieke route

D. ROUTE-OPBRENGST

- verdienste = som van alle ritopbrengsten van alle eigen locs
- ritopbrengst = som van de waarde van alle bezochte stations op de route
- voor wie?
BG-spw: directeur beslist:
 - **of** dividend in % aandelen
 - => koers stijgt 1 vak (als tot winst > 1/2 waarde aandeel)
 - => koers stijgt 2 vakken (als tot winst > 2x waarde aandeel)
 - => koers stijgt 3 vakken (als tot winst > 3x waarde aandeel)
 - => koers stijgt 4 vakken (als tot winst > 4x waarde aandeel)
 - **of** sparen in bedrijfskas
 - => koers daalt 1 vak (ook indien er geen opbrengst is)

E. LOCS KOPEN

- nieuwe locs koop je van de bank (meerdere mag), tweedehandse van de andere bedrijven (af te spreken prijs)
- types in oplopende volgorde te koop
- onderlinge verkoop mogelijk: min. prijs 10£ (enkel op einde van aankoopfase)
- de fase bepaalt hoeveel locs een BG-spw mag bezitten (een tijdelijk teveel aan locs mag niet...)
- vanaf fase 3 worden de treinen type 2 waardeloos en verschroot (geen compensaties)
- de aankoop gebeurt steeds met geld uit de bedrijfskas!